

SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KARŞILAŞTIKLARI RİSKLER

Ebru CENGİZ, Zekeriya ŞAHİN

*Azərbaycan Universitetinin dissertantı, İstanbul Gelişim
Universitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,
Azərbaycan Universitetinin dissertantı, İstanbul Gelişim
Universitesi İdari ve Mali İşler Daire Başkanı*

Rəyçi: i.ü.e.d. Dünyamalı Veliyev

Anahtar Kelimeler: Sağlık, doktor, hemşire, risk, çalışan

GİRİŞ:

Sağlık sektöründe pek çok çalışma grubu görev yapmaktadır. İdari personellerden doktorlara, hasta bakıcılardan ambulans şoförlerine, hemşirelerden tıbbi sekreterlere kadar pek çok grup bu sektörde çalışmaktadır. Her mesleğin kendine has riskleri vardır. Sağlık kurumlarında çalışanların da işin niteliğinden ve çalışma koşullarından kaynaklanan bir takım riskleri vardır. Bu çalışmada sağlık çalışanlarından doktorların ve hemşirelerin en sık karşılaştıkları riskler üzerinde durulmuştur. Çalışma literatür taraması ve gözlemler sonucu elde edilen bilgilerin derlenmesi ve yorumlanması şeklinde yapılmıştır. Yapılan literatür taraması ve gözlemler sonucunda sağlık çalışanlarından olan doktor ve hemşirelerin enfeksiyon, kimyasal madde, radyasyon, lazer, fiziksel şiddete maruz kalma gibi risklerle karşı karşıya oldukları görülmüştür.

Sağlık çalışanları denildiği zaman ilk akla gelen meslek grupları doktorlar ve hemşirelerdir. Bunun en önemli nedeni hastaların rahatsızlıklarını gidermek için başvurdukları sağlık kuruluşlarında bu iki meslek grubu ile doğrudan muhatap olmasından kaynaklanabilir. Ayrıca bu iki meslek grubu sağlık sektöründe çalışanların çoğunluğunu oluşturmaktadır. Diğer yönetsel faaliyetleri gerçekleştiren çalışanların sayısı nispeten ve doğal olarak daha azdır.

Doktorlar ve hemşireler birbirleri ile yakından ilişki içerisinde çalışırlar. Bu noktada bu iki mesleğin tanımlarını 26775 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan "Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmeliğin" 3. ve 4. maddesine göre yapacak olursak, doktorlar; tıp eğitimini almış, tıbbın dayandığı bilimlerde yeterli bilgiye sahip, biyolojik fonksiyonların ölçülmesi, bilimsel olarak kanıtlanmış verilerin değerlendirilmesi ve data analizi prensipleri de dahil olmak üzere bilimsel yöntemleri yeterli düzeyde anlayabilen, sağlıklı ve hasta bireyin yapısı, fonksiyonları ve davranışları ile bireyin fiziksel ve sosyal çevresi ile sağlık arasındaki ilişkiyi yeterli düzeyde anlayabilen, ruhsal ve fiziksel hastalıkların belirlenmesini sağlayabilecek ölçüde klinik disiplinleri ve uygulamaları hakkında ve hastalıktan korunma yöntemi, teşhis ve tedavi açısından ilaçlar ve üreme sistemi hakkında yeterli bilgiye sahip olan meslek sahipleridir.

Aynı yönetmeliğin 4. maddesinde hemşireler; sağlıklı ve hasta bireyin yapısını, fizyolojik fonksiyonlarını ve davranışlarını ve sağlık ile fiziksel ve sosyal çevre arasındaki ilişkiyi yeterli düzeyde anlayabilen ve genel hemşireliğin dayandığı bilimler hakkında yeterli bilgiye sahip olan, hemşirelik mesleğinin temel yapısı, ilkeleri, meslek etiği ve sağlığın temel ilkeleri hakkında yeterli bilgiye sahip olan, programın özüne ve amacına uygun olarak planlanmış, nitelikli hemşireler tarafından denetlenen ve hasta bakımı için gerekli olan sayıda nitelikli hemşire ve malzemenin bulunduğu yerlerde klinik uygulamalar yaparak yeterli bir klinik deneyiminden geçen, sağlık personeline ilişkin uygulama eğitimine katılabilme yeteneğine ve bu personelle çalışma deneyimine sahip olan, sağlık sektörünün diğer çalışanları ile çalışabilme deneyimine sahip olan meslek sahipleridir. Bu iki meslek grubunun birbiri ile yakından ilişkili olması ve genellikle bir arada çalışmalarını nedeniyle karşı karşıya kaldıkları riskler de birbirlerine benzemektedir. Bu nedenle bu çalışmada doktorların ve hemşirelerin karşılaşabilecekleri riskler birlikte ele alınarak incelenmiştir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Risk; olabirlik ile, olasılık ile ilişkili bir kavramdır ve tehlikeli bir durumda olumsuz bir olayın meydana gelme olasılığı şeklinde tanımlanabilir (Bilir, 2005). Çalışma ortamlarındaki tehlikenin hangi durumda riske dönüştüğünün bilinmesi ve tanınması gerekmektedir. Bu durum göz ardı edildiğinde, çalışanın sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışması, işe bağlı sağlık sorunlarının önlenmesi mümkün olmamaktadır. Sağlığın korunabilmesi için öncelikle sağlığı bozan etmenlerin iyi bilinmesi gerekir. Çalışma ortamındaki tehlikeler önlenemediğinde riske, risk önlenemediğinde ise işe bağlı sağlık sorunlarına, iş kazalarına, meslek hastalıklarına ve bunlara bağlı sakatlık, iş görmezlik durumlarına ve işe devamsızlıkların oluşmasına yol açmaktadır. Sağlık çalışanlarında hem çalışma ortamı, hem de işin yoğunluğu mesleki hataların oluşmasına neden olabilmektedir (Bilir, 2005).

Çalışmanın bu kısmında doktorların ve hemşirelerin yaptıkları mesleklerin niteliklerinden ve çalışma koşullarından kaynaklanan risklerin belli başlı olanları alt başlıklar halinde incelenmiştir.

1. Enfeksiyon Riski

Doktorlar ve hemşireler ameliyathanelerde en çok enfeksiyon riski ile karşı karşıyadırlar. Ameliyat esnasında iğne batması, bistüri kesikleri, eldiven yırtılması gibi nedenler yaralanmalara ve enfeksiyon kapmalarına neden olabilmektedir (Özbayır, 2010). İlçe (2007)'ye göre en fazla iş kazasının yaşandığı sektörler sıralamasında sağlık sektörü 2. sırada yer almaktadır.

Sağlık çalışanları açısından enfeksiyon riski oluşturan, solunum, damlacık yolu ile bulaşan tüberküloz çoğunlukla hastane kökenlidir. Hava yolu ile bulaşan bir enfeksiyon hastalığı olup özellikle gelişmekte olan ülkelerde önemli bir sağlık sorunudur. Literatürde yapılan bir araştırmada özellikle tüberkülozlu hasta ile sık karşılaşan kliniklerde çalışmakta olan sağlık çalışanlarının, tüberküloz hastalığı yönünden yüksek risk altında oldukları tespit edilmiş ve tüberkülozun meslek hastalığı olarak kabul edilmesi gerektiği ifade edilmiştir (Kılınç vd., 2000).

Enfeksiyon riski doktor ve hemşirelerin karşılaştığı risklerin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Bu şekilde HIV, hepatit gibi ölümcül ağır hastalıklara yakalanılabilmektedir. Gribal enfeksiyonların ise daha çok klinik doktorlarında görülebileceği düşünülebilir.

2. Kimyasal Riskler

Doktorlar ve hemşireler gün içerisinde pek çok kimyasal madde ile temas halindedirler. Örneğin pek çok defa ellerini yıkamak için sabunlar, deterjanlar, çeşitli temizleme solüsyonları kullanırlar. Bunların hepsi de kimyasal maddelerdir.

Sterilizasyon için kullanımı gerekli olan sabun ve deterjan derideki keratin tabakasında alkali ortam hasarı, lipitlerin yok edilmesi, derinin koruyucu özelliğinin bozulması ve aminoasitlerin yok edilerek su tutma kapasitesinin hasar görmesi gibi hasarlara sebebiyet vermektedir. Özellikle bu kimyasallara hassasiyeti olan kişilerde, deride çatlama ve kuruluk, kontakt dermatit ve egzama görülmektedir. Hemşirelerin işleriyle ilgili rahatsızlıklarını tespit etmek amacı ile yapılan bir çalışmada ellerde egzama (% 4.9), kronik dermatit (% 4.4) ve alerji (% 2.9) olarak tespit edilmiştir (Dindar, İşsever ve Özen, 2004).

Sağlık kurumlarında sadece sterilizasyon amaçlı kullanılan bu kimyasallara maruz kalınmamaktadır. Ameliyathanelerde çalışan doktor ve hemşireler yukarıda sayılan kimyasalların dışında, etilen oksit, argon, karbondioksit, helyum, neon, formaldehit, anestezi gazları gibi pek çok kimyasal gazlara da maruz kalmaktadırlar. Bu gazlardan etilen oksit gazının solunmasının nörolojik hasara, katarakta ve hatta kansere neden olduğunu gösteren çalışmalar da vardır (Eti Aslan ve Öntürk, 2011).

3. Radyasyona Maruz Kalma Riski

Hastanelerde radyasyon, taşınabilir röntgen cihazları ve lazer gibi iyonize olmayan cihazlardan yayılabileceği gibi, X-ray ve floroskopi gibi radyolojik yöntemlerden de yayılabilmektedir. Radyoaktif maddeler ile karşı karşıya kalınması uygulanan miktarlara göre hücrelere zarar vermekte ve kromozal bozukluklar, mutasyon, katarakt ve kanserlere sebep olabilmektedir. Alınan dozun düşük miktarlarda olmasına rağmen süreklilik söz konusuysa, vücutta birikimi sebebiyle zararlı etkisini göstermekte ve özellikle hamilelik dönemlerinde olan insanlar için daha büyük tehlike oluşturmaktadır (Sönmez ve Yavuz 2009).

4. Lazere Maruz Kalma Riski

Günümüzde ameliyatlarda lazerin kullanımı yaygınlaşmıştır. Lazer iyonize olmayan ışınlar yayar. Lazer görülebilen kızıl ötesi ve ultraviyole ışınlar da dahil, elektromanyetik radyasyonun bütün tiplerinin bir spektrumdaki dalga boylarının karakteristik bir alanını kapsar. Yapılan çalışmalarda elektromanyetik alanla karşılaşan deney hayvanlarında çeşitli olumsuz etkiler belirlenmiştir. Bunun dışında elektromanyetik alan bulunan yerlerde çalışan kişilerde lösemi, depresyon, santral sinir sistemi kanseri, melanom ve akciğer kanseri gibi bazı hastalıklarla ilişkinin belirlenmesi için çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Ancak elektromanyetik frekansla hücre biyolojisi arasındaki ilişki konusundaki bilgiler henüz oldukça sınırlıdır (Yağmur, Bozbıyık, Hancı, 2003).

5. Fiziksel Riskler

Hastanelerde mimari yapı, radyasyon, iklimlendirme, elektrik, kanserojen ajanlar, kötü

havalandırma gibi iyi bilinen risklerin yanında aydınlatma, gürültü, havasızlık ve güneş ışığının olmaması gibi fiziksel etkenler de doktor ve hemşirelerin sağlıklarını tehdit etmektedir. Olumsuz fiziksel ortam yorgunluk, vücut mekaniğini zorlayıcı durumlar, gereksiz enerji kaybına, gevşemeye, terlemeye bağlı sıvı kaybına ve bıkkınlıklara neden olur (Eti Aslan ve Öntürk, 2011).

Literatüre bakıldığında Ergüney ve arkadaşlarının yaptığı bir çalışmada, hemşireler %76,7 oranında halsizlik ve yorgunluk, %56,8 oranında eklem ve bacak ağrıları, %55,1 oranında uykusuzluk yakınmaları olduğunu, çalışma şeklinin %81,8 oranında, bakım verilen hasta sayısının %76,7 oranında yorgunluğa yol açtığını belirtmişlerdir. İş yeri zararları arasında stres, gürültü ve enfeksiyon riski ilk üç sırada yer almaktadır (Ergüney ve Tan, 2001).

Hastanelerde özellikle laboratuvarlar, radyoloji bölümleri, röntgen odaları gibi mekanlar yer altında çok fazla veya hiç güneş ışığı almayan yerlerde yapılmaktadır. Buralarda çalışanlar yukarıda sayılan fiziksel riskleri taşımaktadırlar.

6. Psikososyal Riskler

Hastaneler 7 gün 24 saat, bayram tatilleri ve resmi tatiller dâhil olmak üzere aralıksız hizmet verdikleri için sürekli olarak vardiyalı sistem ile çalışmak zorundadır. Vardiyalı çalışmanın çalışanlara fiziksel ve psikolojik açıdan zorlayıcı etkilerivardır.

Doktorlar ve hemşireler çoğu zaman uzun süreli vardiyalı, uygun dinlenme ve beslenme ortamları bulunmadan çalışmak durumundadırlar. Bunun dışında, aşırı dikkat gerektiren ağır çalışma koşullarının bulunduğu ameliyathane ve acil servislerin çok stresli bir ortam olması, bu birimde çalışan doktor ve hemşirelerin ruh sağlıklarını olumsuz yönde etkilemektedir. Stres bireyde hipertansiyon, migren, koroner arter hastalıklarına neden olabileceği gibi davranışsal ve psikolojik sorunları da ortaya çıkarmaktadır. Sorunlar işyerinde verimi düşürmekte ve madde bağımlılığı (alkol-sigara-ilaç-uyuşturucu) obsesif davranışlar, anksiyete ve depresyon gibi psikososyal sorunlara neden olmaktadır (Eti Aslan ve Öntürk, 2011).

7. Fiziksel Şiddete Maruz Kalma Riski

Son yıllarda medyada özellikle acil servislerde doktorlara uygulanan şiddet haberlerine sıkça rastlanmaktadır. Öyle ki, şiddet davranışlarının doktorların ölümüne neden olduğu pek çok haber yapılmıştır. Dolayısıyla doktor ve hemşirelerin yukarıda sayılan risklerin yanında en kolay önlenilebilir risklerden biri olan fiziksel şiddete maruz kalma riski de eklenmiştir.

En basit ifade ile şiddet, bir yaralanma ya da yaralanma tehlikesi, ölüm, psikolojik hasar, gelişim bozukluğu ya da yoksunlukla sonuçlanan, bir kişiye ya da kişinin kendi kendine, bir grup ya da topluma kasıtlı olarak fiziksel ya da duygusal zor kullanması ya da güç uygulaması ya da tehdidi olarak tanımlanmaktadır (Nursoy, 2012:75). Nihat Tosun 2012 yılında TBMM Araştırma Komisyonuna sunduğu raporda Türkiye’de şiddet olaylarının % 79’unun acil servislerde olduğunu ve % 91’inin hasta yakınları tarafından gerçekleştirildiğini ifade etmiştir. Raporda ayrıca şiddetin çoğunlukla sözel olarak gerçekleştirildiği, fiziksel şiddet ile daha az karşılaşıldığı bilgisi de yer almaktadır. Fiziksel şiddete erkekler, sözel şiddete ise kadınlar daha fazla maruz kalmaktadırlar (Tosun, 2012). Ünlüsoy Dinç’in (2010) yaptığı çalışmada araştırmaya katılan hemşirelerin herhangi bir şiddete maruz kalma oranı %67.1 olarak bu-

lunmuştur. Hemşirelerin en fazla karşılaştıkları fiziksel şiddet davranışı ise itme (%39.5) ve dövme/tekmeleme/tokatlama/yumruklama (%34.6) davranışlarıdır. Hemşirelerin en sık karşılaştıkları sözlü taciz türü bağırma (%54.4) davranışı, cinsel taciz türü ise sözlü cinsel taciz (%71.1) olarak belirtilmektedir. Ayrıca hemşireler, genellikle yapılan yanlışlardan sorumlu tutularak (%14.9) ve olduğundan daha az başarılı oldukları gösterilerek (%14.1) yıldırma davranışı uygulandığı bulunmuştur.

SONUÇ

Sağlık sektörü hem büyüklüğü açısından, hem de insan hayatı ile doğrudan ilgili olması nedeniyle önemli bir sektördür. Sektörde pek çok meslek grubu bir arada ve uyum içerisinde çalışmak zorundadır. Ayrıca sektörün ileri teknolojiye ve eğitilmiş insan gücüne olan ihtiyacı diğer sektörlerden çok daha fazladır.

Sektörün en önemli meslek gruplarından ikisi doktorlar ve hemşirelerdir. Doktorlar ve hemşireler gerek işin niteliğinden ve gerekse çalışma koşullarından kaynaklanan pek çok risk ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu risklerden önde gelenleri arasında enfeksiyon riskleri, kimyasallara maruz kalma riski, radyasyon riskleri, lazer riski, psikososyal riskler ve fiziksel şiddete maruz kalma riskleri sayılabilir. Anılan bu riskler doktor ve hemşirelerin fiziksel ve psikolojik sağlıklarının bozulmasına neden olabilmektedir. Bu riskler büyük oranda önlenemez riskler arasındadır. Bu nedenle alan uzmanlarının bu riskler üzerine eğilerek uygun çözümler bulması önem arz etmektedir.

Amacı insanlara yardım ve tedavi olan doktor ve hemşirelerin güvenli koşullarda çalışması ve olabilecek risklerin azaltılması en doğal haklarıdır. Güvenli ortamın sağlanmasında çalışanların eğitimi, mevzuatların düzenlenmesi, yöneticilerin üzerine düşen görevler gibi çok yönlü konular olmakla birlikte yasal düzenlemelerin de gerektiği açıktır.

KAYNAKÇA:

26775 Sayılı Resmi Gazete "Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik".

Bilir, N. (2005). İş Sağlığı ve Güvenliğinde Çağdaş Bir Yaklaşım: Risk Değerlendirmesi ve Risk Yönetimi. İş Sağlığı ve Güvenliği Dergisi 2005; (25): 9-11.

Dindar, İ., İşsever, H., Özen, M. (2004). Edirne merkezindeki hastanelerde görev yapan hemşirelerde iş ile ilgili rahatsızlıklar ve konulan tanılar. Hemşirelik Forumu Dergisi, 7(1): 59-63.

Ergüney, S. ve Tan, M. (2001). Hemşirelerin Karşılaştıkları Mesleki Riskler. Atatürk Üniv. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, Cilt: 4, Sayı:1.

Eti Aslan, F. ve Kaş Öntürk, Z., (2011). Güvenli ameliyathane ortamı; biyolojik, kimyasal, fiziksel ve psikososyal riskler, etkileri ve önlemler. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, Cilt:4, Sayı:1.

Eti Aslan, F. (2007). Ameliyathanede enfeksiyon kontrolü. Yavuz, M., Özbayır, T., Korkmaz, F. D., Kaymakçı, Ş. Eds. Türk Cerrahi ve Ameliyathane Hemşireliği Kongre Kitabı.

İzmir: Meta Basım.

İlçe, A. Ö. (2007). Hastaneler için ergonomi. Yavuz M, Özbayır T, Korkmaz FD, Kaymakçı Ş. Eds. Türk Cerrahi ve Ameliyathane Hemşireliği Kongre Kitabı. İzmir: Meta Basım, 155-158.

Kılınç, O., Uçan, E.S., Çakan, A., Ellidokuz, H., Özol, D., Sayiner, A., Özsöz, A. (2000). İzmir'de Sağlık Çalışanları Arasında Tüberküloz Hastalığı Riski: Tüberküloz Meslek Hastalığı Olarak Kabul Edilebilir mi?, Toraks Dergisi, Cilt 1, Sayı 1.

Nursoy, E. (2012). Bir Doktorun Kaleminden Şiddet, Hukuk Gündemi Dergisi, 1(21), ss.74-76.

Özbayır, T. (2010). Ameliyat dönemi bakım. Karadakovan, A., Eti Aslan, F. Eds: Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım. 1. Baskı. Adana: Nobel Kitabevi, 309-344.

Sönmez, M., Yavuz, M. (2009). Ameliyathanede personel güvenliği. Yavuz, M., Özbayır, T., Korkmaz, F. D., Kaymakçı, Ş. Eds. 6. Türk Cerrahi ve Ameliyathane Hemşireliği Kongre Kitabı. İzmir: Meta Basım, 255-257.

Tosun, N. (2012). 10.10.2012 tarihli TBMM Araştırma Komisyonu Sunumu.

Ünlüsoy Dinç, N. (2010). Hemşirelerin işyeri şiddetine maruz kalma durumları ile iş doyumları ve işten ayrılma eğilimleri. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Yağmur, F., Bozbıyık, A., Hancı, H. (2003). Elektromanyetik dalgaların insan biyokimyası üzerine etkileri. STED, 12(8): 296-297.

Xülasə

SƏHIYYƏ İŞÇİLƏRİNİN QARŞILAŞDIĞI RİSKLƏR

Ebru CENGİZ, Zekeriya ŞAHİN

Azərbaycan Universitetinin dissertantı, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu,

Azərbaycan Universitetinin dissertantı, İstanbul Gelişim Üniversitesi İdari ve Mali İşler Daire Başkanı

Açar sözlər: səhiyyə, həkim, tibb bacısı, risk, işçi

Tibb sektorunda səlahiyyət baxımından bir neçə işçi qrupu mövcuddur. İdarəedicilərdən həkimlərə, xəstə baxıcılarından təcili tibbi yardım sürücülərinə, tibb bacılarından sorğu bürosunda işləyən personala qədər bir çox insan bu sektorda işləyir. Hər peşənin özünə məxsus riskləri vardır. Tibb mərkəzləri və klinikalarda işləyənlərin işlərinin mahiyyətindən və işləmə şəraitindən asılı olaraq müxtəlif risklər mövcuddur. Bu tədqiqat işində həkimlərin və tibb bacılarının tez-tez qarşılaşdığı risklərin üstündə durulmuşdur. Məqalə bu mövzuda olan ədəbiyyatların incələnməsi və müşahidələrin nəticəsində hadisələrin şərh olunması nəticəsində ərsəyə gəlmişdir. Nəticə olaraq bu qənaətə gəlinmişdir ki, həkimlər və tibb bacıları səlahiyyətlərini yerinə yetirən zaman infeksiyaya, lazer şüalarına, kimyəvi maddələrin zəhərlərinə, fiziki şiddətə, radiasiya və s. bu kimi problemlərlə qarşılaşırlar.

Abstract

THE RISKS FACED BY THE HEALTH-CARE WORKERS

Ebru CENGİZ

*Ph.D. student of Azerbaijan University, Lecturer in Health-care Services Institute,
Istanbul "Gelishim University"*

Zekeriya SHAHİN

*Ph.D. student of Azerbaijan University, Lecturer in Health-care Services Institute,
Istanbul "Gelishim University"*

Key words: health, doctor, nurse, risc, worker

A lot of study groups work in the service of health care. They work in this service from administrative personel to doctors, nurses to ambulance drivers and medical secretaries. Every jobs have their own risks. The people who work in the health institution also have some risks generating from the quality of job and working conditions. In this work the risks faced by the doctors and nurses among the health workers are mentioned. The study was done by scanning literature and commenting and editing the knowledge which obtained in the end of observations. As a result of scanning literature and editing the knowledge, it was seen that the doctors and nurses from the health workers face the risks of infection, chemical substance, radiation, laser and physical attack.

Резюме

**РИСКИ, С КОТОРЫМИ СТАЛКИВАЮТСЯ СОТРУДНИКИ
МЕДИЦИНСКОЙ СФЕРЫ**

Эбру ДЖЕНГИЗ

*докторант Университета "Азербайджан", преподаватель Стамбульского
Университета "Гелишим", Профессионального колледжа Услуги Здравоохранения,*

Зекерия ШАХИН

*докторант Университета "Азербайджан", директор Департамента по
Административным и финансовым вопросам*

Ключевые слова: здоровье, доктор, риск, работа

В секторе медицины работает несколько исследовательских групп. Они работают во всех отраслях -от административного персонала до врачей, от медицинских сестёр до водителей «скорой помощи». Каждая работа имеет свои риски. Работа в отрасли медицины имеет свои риски, формирующиеся в зависимости от качества работы и рабочих условий. В этой исследовательской работе, ссылаясь на работников медицины, отмечены риски, с которыми сталкиваются врачи и медсёстры. Исследовательская работа была написана, анализируя и комментируя литературу, а также редактируя знания, полученные в конце исследований и наблюдений. В результате изученной литературы и редактируя знания, видно, что врачи и медперсонал постоянно сталкиваются с рисками инфекции, химикатов, радиацией, а также физической атаки.